

UZASADNIENIE

W dniu 20 grudnia 2017 r. powód (...) Fundusz (...) z siedzibą w W. wystąpił z żądaniem – złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym – zasądzenia od pozwanego B. J. na jego rzecz kwoty 21.218,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 10.782,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 9 lutego 2016 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, a nadto kosztów sądowych w wysokości 400,00 zł oraz innych kosztów w wysokości 0,39 zł.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 25 stycznia 2018 r., wydanym w sprawie o sygnaturze VI Nc-e (...), stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, po czym przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Sokółce – procedując przy tym w oparciu o przepis z art. 505³³ § 1 k.p.c.

W piśmie procesowym opatrzonym datą 28 marca 2018 r. (k. 11) pełnomocnik strony powodowej wskazał, iż w przedmiotowej sprawie powód dochodzi zasądzenia na jego rzecz od pozwanego B. A. kwoty 32.000,00 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi, liczonymi od dnia 13 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

W tym samym piśmie pełnomocnik (...) Funduszu (...) w W. podniósł, że w dniu 13 lipca 2001 r. J. J. (1), kierując ciągnikiem rolniczym marki W. o numerze rejestracyjnym (...), którego właścicielem/posiadaczem był B. J., umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że po zjechaniu do przydrożnego rowu, zwrócił się o pomoc w wypchnięciu pojazdu z rowu do H. K. (1), M. H. i P. K., a następnie w trakcie tej czynności najechał na H. K. (2) tyłem ciągnika, po czym zbiegł z miejsca wypadku, w wyniku czego H. K. (2) doznał obrażeń ciała w postaci wieloodłamowych złamań obu nóg, co naruszyło czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni.

Jednocześnie pełnomocnik strony pozwanej wskazał, że w dacie zdarzenia wywołującego szkodę pozwany B. J. nie był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku ruchem tych pojazdów, w konsekwencji czego (...) Fundusz (...) na mocy art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...) był zobowiązany do wypłaty odszkodowania pokrzywdzonemu H. K. (1). Na rzecz pokrzywdzonego strona powodowa wypłaciła łącznie kwotę 32.000,00 zł, na którą to kwotę złożyła się: kwota 20.000,00 zł – wypłacona tytułem zadośćuczynienia, kwota 1.218,00 zł – wypłacona tytułem zwrotu kosztów opieki oraz kwota 10.782,00 zł – wypłacona tytułem dopłaty zadośćuczynienia i odszkodowania.

Pełnomocnik (...) Funduszu (...) w W. wywodził dalej, iż strona powodowa w oparciu o przepis art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...) zobowiązana jest do dochodzenia od sprawcy szkody, a także od osoby, która nie dopełniła obowiązku ubezpieczenia, tj. pozwanego B. J., zwrotu wypłaconego odszkodowania.

Pozwany B. J., przedstawiając swoje stanowisko co do przedmiotu sporu na rozprawie wyznaczonej na dzień 30 maja 2018 r., wnosił o oddalenie powództwa w całości; oświadczył nadto, iż posiadaczem ciągnika rolniczego marki W. o numerze rejestracyjnym (...) w czasie zdarzenia wywołującego szkodę był jego zmarły brat J. J. (1) (k. 90 verte).

Pełnomocnik powodowego funduszu w piśmie procesowym z dnia 18 czerwca 2018 r. (k. 94), złożonym w wykonaniu stosownego zobowiązanie Sądu z dnia 30 maja 2018 r., ustosunkowując się do przedstawionego powyżej stanowiska strony pozwanej co do przedmiotu sporu wskazał, co następuje.

W ocenie strony powodowej podstawą odpowiedzialności nieubezpieczonego posiadacza pojazdu, tj. pozwanego B. J., jest art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...) oraz art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. Zgodnie bowiem z art. 436 § 1 k.c. odpowiedzialność za szkodę obciąża samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji, przy czym dla określenia samoistnego posiadacza decydujące znaczenia ma treść art. 336 k.c. Chodzi tu zatem, zdaniem pełnomocnika powoda, o osobę,

która faktycznie włada mechanicznym środkiem komunikacji w zakresie odpowiadającym treści prawa własności. O odpowiedzialności z art. 436 § 1 k.c. decydują więc kryteria materialne (faktyczne władztwo), a nie formalne uprawnienia do korzystania i władania. Jeżeli zatem dotychczasowy posiadacz samoistny utraci posiadanie, a ktoś inny uzyska posiadanie w zakresie odpowiadającym treści prawa własności, to na nim, a nie na dotychczasowym posiadaczu ciążyć będzie odpowiedzialność. Stąd też, w ocenie strony powodowej, kwestionowanie przez pozwanego jego odpowiedzialności było bezpodstawne. Z treści notatki urzędowej z dnia 24 września 2001 r. sporządzonej dla potrzeb postępowania karnego, którego akta prowadzone przez Sąd Rejonowy w Sokółce są oznaczone sygnaturą II K (...), wynika, iż formalne uprawnienia do władania rzeczą i rozporządzania nią miał pozwany B. J., który nabył ciągnik od E. C..

W dalszych składanych pismach przygotowawczych strony procesu nie zmodyfikowały wcześniej prezentowanych stanowisk co do przedmiotu sporu (k. 105; k. 111).

Sąd ustalił, co następuje:

W drugiej połowie lat 80-tych małżeństwo H. i E. C. zakupili ciągnik rolniczy marki W. o numerze rejestracyjnym (...), numerze podwozia (...) i numerze silnika (...), wyprodukowany w roku 1985. Dwa lata przed śmiercią E. C., tj. w roku 1997 r., pojazd ten został wyrejestrowany z ewidencji pojazdów mechanicznych, prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w S., i stał nieużywany w budynku gospodarczym.

Już po śmierci E. C. – bo w dniu 7 listopada 2000 r. – do H. C. zgłosił się J. A. i wyraził wolę zakupu tegoż. pojazdu. Po krótkich negocjacjach osiągnięto konsensus i H. C. po otrzymaniu kwoty 2.500,00 zł wydała ciągnik rolniczy marki W. o numerze rejestracyjnym (...) J. J. (1). Umowa sprzedaż ciągnika została zawarta w formie pisemnej. Przy spisaniu owej umowy był obecny również B. A. (dowody: kserokopia umowy kupna-sprzedaży, zawarta pomiędzy H. C. a J. A. w dniu 7 listopada 2000 r. – k. 53 akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...), zeznania świadka H. C. – k. 51- 52 akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...); zeznania złożone przez pozwanego B. A. w charakterze strony – k. 122 verte).

W dniu 13 lipca 2001 r. w S., gmina K., J. A., jadąc tymże ciągnikiem zjechał do przydrożnego rowu, po czym zwrócił się do będących w stanie nietrzeźwości H. K. (1), M. H. i P. K. o pomoc w wypchnięciu pojazdu z powrotem na drogę. M. H. i P. K. stanęli przy tylnych kołach, zaś H. K. (1) bezpośrednio za ciągnikiem; J. A. zajmował miejsce za kierownicą pojazdu. W czasie, gdy H. K. (1), M. H. i P. K. pchali ciągnik, jego silnik nagle zgasł, zaś pojazd stoczył się do tyłu, najjeżdżając na H. K. (1), który doznał wówczas wieloodłomowego złamania kości podudzia prawego oraz wieloodłomowego złamania kości podudzia lewego (co skutkowało trwałym uszczerbkiem na zdrowiu, określonym na poziomie 21 %). Niezwłocznie po zdarzeniu J. A. odjechał z miejsca wypadku (dowody: akt oskarżenia – k. 79-81 akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...); 02; wyrok wydany przez Sąd Rejonowy w Sokółce w dniu 6 maja 2002 r. – k. 106-106 verte akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...); kserokopie dokumentów zgromadzonych w akta postępowania likwidacyjnego, prowadzonego przez (...) Fundusz (...) w W. – k. 38-71).

W dniu opisanego wyżej zdarzenia J. A. był jedynym posiadaczem ciągnika rolniczego marki W. o numerze rejestracyjnym (...) i nie posiadał ważnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Na prośbę S. A. (matki braci J. i B. J.) w miesiącu wrześniu 2001 r. B. A. na swojej posesji jedynie przechowywał przedmiotowy ciągnik (dowody: zeznania złożone przez pozwanego B. A. w charakterze strony – k. 122 verte; notatka urzędowa funkcjonariuszy policji z dnia 24 września 2001 r. – k. 50 akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...)).

Po przeprowadzeniu postępowania karnego – w sprawie o sygnaturze akt II K (...) – Sąd Rejonowy w Sokółce II Wydział Karny wydał w dnia 6 maja 2002 r. wyrok, w którym to wyroku uznał J. A. za winnego, popełnienia czynu z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 14 maja 2002 r. (dowód: wyrok

wydany przez Sąd Rejonowy w Sokółce w dniu 6 maja 2002 r. – k. 106-106 verte akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...)).

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego (...) Fundusz (...) z siedzibą w W. wypłacił poszkodowanemu H. K. (2) w dniu 30 stycznia 2015 r., tytułem zadośćuczynienia, kwotę 20.000,00 zł, zaś tytułem zwrotu kosztów opieki nad poszkodowanym – kwotę 1.218,00 zł. W dniu 6 października 2015 r. fundusz wypłacił poszkodowanemu H. K. (2) kwotę 10.782,00 zł, a to tytułem dopłaty do zadośćuczynienia i odszkodowania (dowody: pisma (...) Funduszu (...) w W., kierowane do H. K. (2) – k. 31-36; ugoda zawartej w dniu 5 października 2015 r. pomiędzy H. K. (2) a (...) Funduszem (...) w W. – k. 37).

Pismem opatrzonym datą 25 lutego 2015 r. (...) Fundusz (...) w W. wezwał B. A. do zwrotu wypłaconej H. K. (2) tytułem odszkodowania kwoty 21.483,00 zł, natomiast pismem z dnia 17 grudnia 2015 r. powyższe żądanie powiększył o kwotę 10.782,00 zł, żądając łącznie 32.265,00 zł. Jednocześnie powodowy fundusz poinformował pozwanego, iż swoje żądanie wywodzi z treści art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...) (dowody: wezwanie do zapłaty z dnia 25 lutego 2015 r. wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 72-73; wezwanie do zapłaty z dnia 17 grudnia 2015 r. wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 74-75).

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawały okoliczności związane z zaistnieniem zdarzenia drogowego, w wyniku którego H. K. (2) doznał wieloodłamowych złamań kości podudzia prawego i lewego, jak również winy J. A. w powstaniu szkody na osobie i mieniu H. K. (2). Również poza sporem pozostawał zarówno fakt braku związania posiadacza ciągnika rolniczego marki W. o numerze rejestracyjnym (...) umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jak i fakt wypłacenia H. K. (2) tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia kwoty dochodzonej w przedmiotowym postępowaniu od pozwanego B. A., tj. kwoty 32.000,00 zł.

Istniejący pomiędzy stronami procesu spór w istocie koncentrował się na możliwości dochodzenia przez (...) Fundusz (...) z siedzibą w W. zgłoszonego do niniejszego procesu roszczenia właśnie od pozwanego B. J.. Ten ostatni konsekwentnie zaprzeczał twierdzeniom strony powodowej, aby posiadał on status posiadacza ciągnika rolniczego marki W. o numerze rejestracyjnym (...), a tym samym, że był on zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, a w konsekwencji był w niniejszym procesie legitymowany biernie.

Legitymacja materialna, a więc posiadanie prawa podmiotowego lub interesu prawnego do wytoczenia powództwa, stanowi przesłankę materialną powództwa, a jej brak stoi na przeszkodzie udzieleniu ochrony prawnej. Brak legitymacji materialnej (czynnej lub biernej) skutkuje co do zasady oddaleniem powództwa. W sytuacji, gdy legitymacja materialna i procesowa zespalają się, oddalenie powództwa następuje w istocie z powodu braku legitymacji materialnej, którego rezultatem jest także brak legitymacji procesowej, będący wtórną przyczyną oddalenia powództwa (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2012 r., III CZP 83/12, OSNC 2013/7-8/82, Biul.SN 2012/12/9, LEX nr 1281371). W nauce prawa postępowania cywilnego, jak i w praktyce sądowej przyjmuje się jednak na ogół, że legitymacja procesowa jest właściwością podmiotu, w stosunku do którego sąd może rozstrzygnąć o istnieniu albo nieistnieniu indywidualnie konkretnej normy prawnej, przytoczonej w powództwie. Legitymacja procesowa jest więc zawsze powiązana z normami prawa materialnego. Sąd dokonuje oceny istnienia legitymacji procesowej strony w chwili orzekania co do istoty sprawy, a stwierdziwszy brak legitymacji procesowej (zarówno czynnej, jak i biernej), zamyka rozprawę i wydaje wyrok oddalający powództwo.

Jednocześnie zauważyć należy, że zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepisowi temu odpowiada treść art. 232 k.p.c., według którego strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, iż w niniejszej sprawie na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia istnienia po jego stronie zasadności dochodzonego roszczenia, zaś na stronie pozwanej – z racji zgłoszonego przez pozwanego zarzutu braku legitymacji biernej – spoczywał ciężar udowodnienia tej okoliczności, to jest wykazania braku legitymacji biernej i obliwował ją do

wykazania okoliczności, że pozwany nie jest tym podmiotem, od którego powód może żądać spełnienia określonego świadczenia.

Przechodząc z kolei do zagadnień zasadniczych, należy zauważyć, co następuje.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił przepis z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...) (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 473 z późn. zm.), zgodnie z którym z chwilą wypłaty przez (...) Fundusz (...) odszkodowania, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 1 pkt 3 i ust. 1a tej ustawy, sprawca szkody i osoba, która nie dopełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, są obowiązani do zwrotu spełnionego świadczenia i poniesionych kosztów.

W przedmiotowej sprawie powód wskazywał, że do wypłaty dochodzonej pozwem kwoty doszło w sytuacji opisanej w art. 98 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. – zaspokoił on bowiem roszczenia z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego za szkodę powstałą na mieniu i osobie, gdy posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę tą wyrządzono, nie był objęty ochroną ubezpieczeniową OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Z przytoczonych powyżej przepisów wynika jednoznacznie, że legitymowanymi biernie są zarówno sprawca szkody, jak i osoba, która nie dopełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Odpowiadają oni przy tym in solidum, a (...) Fundusz (...) może, według swego wyboru, skierować żądanie bądź wobec sprawcy szkody, jak i wobec osoba, która nie dopełniła obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, albo wobec obu z nich. Z uwagi na śmierć sprawcy szkody, J. A., oraz zakres okoliczności spornych wskazane kwestie związane ze współuczestnictwem w ewentualnym procesie regresowym nie będą jednak przedmiotem rozważań Sądu.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...) posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu.

Podmiotami zobowiązanymi do zawarcia umowy ubezpieczenia OC są w zasadzie posiadacze pojazdów mechanicznych (posiadacze odpowiedzialni w rozumieniu art. 436 k.c.) Dla określenia posiadacza decydujące znaczenie ma przy tym regulacja z art. 336 k.c. Jest nim osoba, która faktycznie włada pojazdem mechanicznym. Może nim być posiadacz samoistny (władający pojazdem w zakresie odpowiadającym treści prawa własności) oraz posiadacz zależny (władający pojazdem w zakresie odpowiadającym ograniczonemu prawu rzeczowemu, jak użytkowanie, zastaw, albo w zakresie odpowiadającym prawu obligacyjnemu, jak najem, dzierżawa, leasing). Posiadanie oznacza faktyczne władztwo nad rzeczą. Posiadaczem pojazdu jest zatem osoba, która faktycznie nim włada. Bez znaczenia jest przy tym, czy włada ona w zakresie odpowiadającym prawu własności jako posiadacz samoistny, czy też jako posiadacz zależny, w zakresie odpowiadającym ograniczonemu prawu rzeczowemu (użytkowanie, zastaw) lub obligacyjnemu (najem, dzierżawa, leasing); bez znaczenia jest również i to, czy włada nim w dobrej, czy w złej wierze [zob. Kidyba Andrzej (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom II. Własność i inne prawa rzeczowe, wyd. II LEX 2012; Gniewek Edward, Kodeks cywilny. Księga druga. Własność i inne prawa rzeczowe. Komentarz. Zakamycze 2001]. Już tylko na marginesie należy zauważyć, że w praktyce może się zdarzyć sytuacja, gdy jeden pojazd pozostaje w posiadaniu kilku posiadaczy; skoro przepisy nie precyzują, na którym z nich ciąży wtedy obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia, należy przyjąć, że spełnienie tej powinności przez jednego z nich zwalnia drugiego z przewidzianego ustawą obowiązku.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawała okoliczność, iż kilka lat przed wypadkiem z dnia 13 lipca 2001 r. ciągnik rolniczy był własnością H. i E. małżonków C., po czym zmienił posiadacza, a jego osoba (personalia) były objęte sporem. Pozwany stał bowiem na stanowisku, iż nowym posiadaczem został jego brat J. A., zaś strona powodowa wskazywała, że w tej roli występował B. A..

Z uwagi na śmierć H. C. i E. C. niemożliwym było przeprowadzenie na te okoliczność z ich zeznań składanych w charakterze świadka (co z kolei obligowało Sąd do oddalenia wniosku dowodowego strony powodowej w tym przedmiocie zgłoszonego). Sąd dysponował natomiast zeznaniami H. C., złożonymi przez w dniu 27 września 2001 r. dla potrzeb postępowania przygotowawczego Ds.1827/01 (a następnie postępowania karnego w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Sokółce pod sygnaturą II K (...)), w których to szczegółowo opisała warunki zmiany osoby posiadacza. H. C. wskazała wówczas, iż po śmierci męża zgłosił się do niej J. A., zamieszkały w Z., z propozycją kupna ciągnika rolniczego. Po krótkich negocjacjach osiągnęli konsensus i po otrzymaniu kwoty 2.500,00 zł H. C. wydała ten pojazd J. J. (1) (zob. protokół przesłuchania świadka H. C. – k. 51 akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...)). Na identyczny przebieg zdarzeń oraz tożsame warunki umowy, w tym i osobę kupującego, wskazał pozwany B. A.. Podkreślił przy tym, że przedmiotowy ciągnik był potrzebny J. A. do prowadzenia gospodarstwa rolnego, a jednocześnie do jego zakupu skłoniła go informacja o bardzo dobrym stanie technicznym pojazdu i jego niskim przebiegu. Pozwany wskazał nadto – zeznając w charakterze strony – iż był obecny przy zawieraniu przez H. C. i J. A. umowy sprzedaży ciągnika rolniczego marki W. o numerze rejestracyjnym (...), niemniej jednak jedynie w charakterze świadka i depozytariusza gotówki, a nie strony umowy (dowód: zeznania złożone przez pozwanego B. A. w charakterze strony – k. 122 verte).

Sąd zeznaniom złożonym przez pozwanego B. A. w charakterze strony dał wiarę i przyznał im moc dowodową.

Ponieważ przepis art. 328 § 2 k.p.c. wymaga, żeby uzasadnienie wyroku zawierało jedynie wskazanie przyczyn, dla których sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dowodom nie stanowiącym podstawy dokonanych ustaleń, przeto przedmiotowe uzasadnienie nie zawiera wyjaśnienia, z jakich przyczyn Sąd uznał zeznania złożone przez pozwanego B. A. w charakterze strony za wiarygodne i posiadające moc dowodową (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r., III CSK 39/09, LEX nr 532155).

Tożsamy obraz wydarzeń oraz osoby nowego posiadacza pojazdu wylania się z treści umowy kupna-sprzedaży ciągnika rolniczego, zawartej w dniu 7 listopada 2000 r. pomiędzy H. C. a J. A. (zob. kserokopię umowy kupna-sprzedaży, zawartej pomiędzy H. C. a J. A. w dniu 7 listopada 2000 r. – k. 53 akt Sądu Rejonowego w Sokółce o sygnaturze II K (...)). Jednocześnie lektura depozycji świadków składających zeznania w sprawie karnej, której akta Sądu Rejonowego w Sokółce są oznaczone sygnaturze II K (...) – naocznych świadków zdarzenia czy też mieszkańców wioski – prowadzi do wniosku, iż wiedzieli oni, że to J. A. był posiadacz przedmiotowego pojazdu i swobodnie nim się przemieszczał.

W konsekwencji całokształt opisanych powyżej dowodów, ich wzajemna korelacja oraz tożsame wnioski z nich płynące nie pozwoliły na ustalenie, iż pozwany B. A. w dniu zdarzenia wywołującego szkodę, tj. w dniu 13 lipca 2001 r., był posiadaczem czy też właścicielem przedmiotowego ciągnika rolniczego. Wniosków tych nie jest w stanie podważyć treść notatki urzędowej sporządzonej przez funkcjonariusza policji Komendy Powiatowej Policji w S. w dniu 24 września 2001 r. dla potrzeb postępowania przygotowawczego Ds.(...) (a następnie postępowania karnego w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Sokółce pod sygnaturą II K (...)), a na którą powoływała się strona powodowa. Zgodnie z treścią tej notatki B. A. miał oświadczyć przybyłemu na posesję w celu oględzin ciągnika rolniczego funkcjonariuszowi policji, że przedmiotowy ciągnik jest jego własnością, nie zaś własnością J. A..

Dokonując oceny tego dowodu z dokumentu w pierwszej kolejności należy zauważyć, iż treść tegoż dokumentu w warstwie dotyczącej oznaczenia właściciela pojazdu pozostaje w oczywistej sprzeczności ze wskazanymi powyżej, już przez Sąd omówionymi i ocenionymi, dowodami: z zeznań świadka H. C., z zeznań złożonych przez pozwanego B. A. w charakterze strony oraz treścią kupna-sprzedaży ciągnika rolniczego, zawartej w dniu 7 listopada 2000 r. pomiędzy H. C. a J. A., i nie znajduje potwierdzenia żadnym innym dostępnym Sądowi dowodzie.

W ocenie Sądu treści powyższego dokumentu nie można w dodatku podawać analizie w oderwaniu od kontekstu sytuacyjnego, w jakim on powstał. Otóż został on sporządzony przez funkcjonariusza policji przybyłego na nieruchomości B. A. w celu dokonania oględzin pojazdu uczestniczącego w wydarzeniu. A zatem pozwany B. A. nie był wówczas przesłuchiwany na okoliczność ustalenia podmiotu, któremu przysługuje prawo własności czy też posiadania ciągnika rolniczego, a jedynie rozpytywany na tę okoliczność w rozumieniu przepisów postępowania

karnego, i to przy próbie dokonania (przeprowadzenia) oględzin. Jednocześnie nie można tracić z pola widzenia i tego, że sprawca zdarzenia był jego rodzonym bratem, a jednocześnie powyższych informacji udzielała osoba będąca w stanie nietrzeźwości. Stąd też nie można wykluczyć, że jeżeli rzeczywiście B. A. złożył oświadczenie o treści zawartej w treści notatki, to kierował się przy tym impulsywną i czysto altruistyczną chęcią pomocy bratu.

W konsekwencji przedstawionych wyżej ustaleń i oceny całkowicie uprawniona jest konkluzja, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na ustalenie, że B. A. w czasie zdarzenia wywołującego szkodę był posiadaczem – samoistnym, zależnym czy też współposiadaczem – ciągnika rolniczego marki W. o numerze rejestracyjnym (...), a zatem podmiotem zobowiązanym do zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Tym samym również uprawniona jest konkluzja, że pozwanemu nie przysługuje legitymacja procesowa bierna – wywiedzione a regulacji z art. 110 ust. 1 w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) Funduszu (...) i Polskim Biurze (...).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, oddalając powództwo.